

# SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.  
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.  
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 54.

V Ljubljani, v soboto 7. marca 1885.

Letnik XIII.

## Kulturno društvo Slovako-Slovencev.

(Konec.)

Konečno nič zoper to nimamo, ako društvo hoče izdajati, čeravno samo ljudske spise v slovenščini. Vendar, zakaj li si ne oskrbi tudi potrebnega kapitala. Kako pride to društvo do tega, da jemlje „Matičine“ fonde, in sicer brez povprašanja članov, kateri so te peneze prinašali na altar domoljubja. Vsled potrjenih in toraj postavno veljavnih pravil je „Matica Slovenska“ družba ali „jednota milovnikov národa a života slovenského“, a ti milovniki, ljubitelji in prijatelji narodovi so darove prinašali v njeno blagajnico, oni imajo v obnem zboru pravico določevati, kaj se ima v slučaju društvenega razpada zgoditi s skupljenim premoženjem. A sedaj ljudje, katerim ni mar za smoter „Matičine“, sedaj taki ljudje pobirajo s svojimi rokami tuji kapital za namene povsema druge, da si mogoče tudi dobre! Ljudje, kateri še prsta niso pripognili za blagor národa slovenskega, kateri nikdar niso priznavali, da bi mu duhovni razvoj bil potreben, jemljejo v roke težke groše slovenske gorljivosti, a niti z eno besedo ne popitajo darovalcev in zakladateljev, ustanovnikov, da li soglasijo ali privolijo v takšno premembo, kakoršne še svet ni doživel! No, tega še manjka pod solncem, da bi groše jednega društva meni nič tebi nič jemali ter jih dajali drugemu, kjer bi se naj rabili za namene prvemu protivne, nasprotne! Odiranje se je na svetu že godilo, nasilje biva, ali da bi človeka, ki se brani ne more, tako sarkastično v lice bili, tega še nismo videli.

Mi se ne togotimo v očigled nezaslišanega brezpravja. Mi le tajimo opravičenost obtožbe; no, tudi v tem slučaju, ko bi nekatere bile opravičene, — posito, sed non concessio — ostane brezpravje in imenuje se nepostavnim nasiljem: kapitale jednega društva porabljati svojevoljno v prosep drugemu.

„Matico Slovensko“ so v resnici založili ljubimeci národa in življenja slovenskega in ko bi voditelji

njeni ne ravnali po želji podpornikov zavoda, to bi ti imeli pravico imenovati druge organe, ti milovniki národa imajo tudi danes pravico do lastništva svojih kapitalov. Slovaško-slovenski časnik našteva nekatera imena narodnih janičarjev in vpraša, da li ti zamorejo povedati, da so oni „milovniki národa“. Ne, oni tega ne povejo, del istih še slovenski ne zna, a nikdo izmed njih se do zdaj ni pobrigal za duhovno povzdignotje ljudstva slovenskega. Sedaj pa so se kar na enkrat postavili na čelo kulturnega društva slovenskega! — Prah v oči!

Ti novi „Slovaki“ ne priznavajo slovenščini pravico v viših družbinskih krogih, toraj niti v svojih ne. Oni tedaj ne ljubijo jezika slovenskega, oni ga ne potrebujejo za svoje duševno življenje, ker „čerpajo svojo potechu (tolažbo) z madjarske literature“, a vendar oni idejo podajati slovensko hrano ljudstvu našemu! Oni zametujejo jezik slovenski, priznavajoč ga kakor potrebno zlo za najnižje sloje, vrste, a razpolagajo z denarjem, katerega so „Matici“ dali „milovniki“ slovenskega življenja. Kako daleč zaide še brezobzirnost moči, sile!! Udje „Matici“ so si s svojimi vlogami pridobili izvestne duhovne in privatne pravice. V pravice te vsedajo ljudje zeela tuji, kateri niso priložili ni vinarja, niso napisali ni jedne vrstice za slovensko ljudstvo.

Kakšno li je to društvo? Kaka so mu pravila? Kakšna prava imajo njegovi člani? Kdo je volil predsednika? Kdo ostale odbornike? Kdo jim je odkazal smoter? Ali se menda pri nas že tudi društva kar imenujejo? Kdo jih je tedaj imenoval? — Na vsa ta vprašanja ni odgovora družega, kakor: Sic volo, sic jubeo, sit pro ratione voluntas! Kdor je jači, ta kvači! Sila še bregove podira.

In tako smo skusili novo nasilje pod krinko skrbljivosti za ljudstvo slovensko. Tiho čakamo, dokler padne krinka, naličnica, a novi „Slovaki“ morajo priznati: da „bez lásky (ljubezni) k slovenskému národu a životu nemožno starat sa (starati se, skrbeti) o duchovný vývin (razvoj) slovenského l'udu“; da ta razvoj ne more ostati pri katekizmu, ki uči obdelovati polje in pospeševati rokodelstvo, marveč

mora biti vseobčen, visoko segajoč; da so pravi nosilci kulture bili milovniki národa in življenja slovenskega ti, katerim so nasilno iz rok izdrli sredstva, pripomočke, da bi z njimi delali brezpravne eksperimente, poskuse.

## Govor ministra Dunajevskega v državnem zboru 2. marca 1885.

(Dalje.)

Stroški silno presegajo dohodke, vlada nič ne štedi itd. Že prav! Mislim, da ga ni pametnega moža, ki bi bil že na to mislil, da bi se stroški velike, krepke, cvetoče in zdrave države sploh kedaj zmanjšali. (Res je tako! na desni.) Saj tako ni le pri nas! le oglejte si proračune drugih večjih držav. Le mrtvo telo ni nikakega razvoja zmožno. Živa sostava (organizem) države, ki se na vse strani na državne in gmotne koristi razvija, mora imeti večje stroške. Od države se vedno več zahteva, vedno večje naloge se ji stavijo, kedar pa ona zahteva po večjih dohodkih, tedaj zaslišijo se tožbe. Sicer pa v Avstriji tudi še nismo tako na slabem, kakor po nekterih krajih o tem govoré.

Primerimo le leto 1880 z letnim proračunom za 1885. Leta 1880 pokazalo se je deficita 27 milijonov, za letos kaže se ga le še 15 milijonov, smo toraj že za 12 milijonov na boljšem.

Finančni minister na to razpravlja še razne dohodke in stroške, omenja raznih posojil in kako so se porabila ter tudi za letos, pravi, če bo treba, se bo napravilo posojilo za 8 milijonov papirne rente in finančni del svojega govora dokončavši pravi:

„Ako med drugim s finančnimi opazkami zmešamo politične, ki se vse tje kaj stekajo, da sedanja vlada že ni prav za nobeno rabo več (Veselost na desni.), če tudi se pri teh opazkah desničarska večina ne more pritožiti, da bi levica ne mislila pridno na njo, si moram vendar dovoliti kratek skok od

## LISTEK.

### „Slavia italiana“ in njen bližnji pa daljni smoter.

(Dalje.)

Dalje se pritožuje g. P., da pri sodnji v Čevdadu, ktera ima pod seboj večino Slovencev, ne najde stalnega tolmača, in če ga hoče imeti, ga mora plačati iz svojega žepa, in nedavno se je žugalo celó z ječo, kdor se ni znal izraziti v italijanščini. (Pač hujše je to, kakor na Turškem!)

Tudi se je nekemu kraljevemu komisarju dozdevala dolžnost, ter je menil, da je že to „casus belli“, — ter je vprašal isto ministerstvo, kako se ima ravnati zastran tega, ker se rabijo v (slov.) okraju slovenski katehizmi.

Res da se imajo ti ošabni prestopki pripisovati posameznim vladnim osebam, in da ni uslišala „očetovska vlada“ istega sporočila, brž ko je ob enem zvedela, da se tudi v cerkvah pridga v slovenščini; ali jaz imam to za potrebno stalno pravilo, da se taki čini več ne ponavljajo, v katerih slučajih se bo imel Slovenec bati, da pride čas (ko bi

že zdaj ne bil!), ko bo se zanj ponavljalo žuganje, ktero je izrekel Bog nekaj izraelskemu ljudstvu: „Pripeljal bo Gospod nad te ljudstvo, . . . čegar jezika ne moreš razumeti“. (V. Mojz. bukve, XXVIII, 49 v.) In kar je še hujše, nezadovoljnost se že javno (vsled tih žalostnih dogodov) izraža od pesnika \*) teh naših hribov v naslednji pesni, v „kranjskem narečju“, ktero je razglasil časnik „Soča“ v Gorici dne 24. maja 1871.

#### Slovenija in njena hčerka na Beneškem.

Kaj jočeš se ti krasotica?  
Kaj v klavernih misliš živiš?  
Si tudi ti moja hčerica,  
Mi vedno pri srečju stojiš.  
Glej! tvoje sestrice na Dravi,  
Na Soči, na Savi si že  
Pripravljajo lóvor, da v slavi  
Veselo vse ovenčajo me.  
Ah! mamica draga in mila;  
Okove in žulje poglej

\*) Ta nepodpisani pesnik je nek beneški duhoven blezo menda istega enakega primka z g. pisateljem, in ako je pesnik res opazovalec zgod in nezdov národa svojega in njegov prerok in učenik, potem je on zares prav živo opisal v tej pesni zatiranje jezika beneških Slovencev, pa tudi nado na rešitev.  
Pis.

Ki nosim, in bom jih nosila,  
Jaz v svojem domovju vselej.  
Jaz nisem ne v vrado, ne v šoli,  
Da ravno tú od vekov živim;  
Ko tujka beračim okoli,  
Le v Cerkví zavetje dobim.  
Ne poznam veselja, radósti,  
Le solza mi solzo podí,  
Po bledem obličji, do kósti  
Me láška pijavka morí.  
Kdar dajo lovorske vezila  
Ti hčerke v preslavni spomin,  
Jaz bom milotinke glasila  
Pod vérbo, potem pa? . . . pogin!  
In mamka, na mojo gomilo,  
Te prosim, položi na njo  
Cipresovo tužno vezilo,  
In kani iz očesa solzó!! —  
Ne misli tak' hčerka slovenska,  
Ne obupaj na lastni prihód:  
Naj pride še sila peklenska,  
Ne uniči slovenski zaród!

V tej če tudi ne dovršeni pesni izraža ta za zatirani svoj národ blagočuteči pesnik svoje bolečine na tak način, da bi se dalo veliko o tem pisati. Ima nek še več domoljubnih pesni zloženih, katerih ena velja tudi slovenskim dekletam ter jih vžiga



suhoparnih števil k očitanjem in napadom, da jih po slabih svojih močeh osvetlim. Pred vsem morem reči, da se vselej ob budgetni debati — ktere — povem Vam, — tukaj ne poslušam na svoje razveseljevanje — spominjam se na lepo poezijo: „V neko dolino pride vsako leto k nekemu pastirju silno lepa in čudovita deklica s cvetjem in s sadeži za staro in mlado in vsak svoj delež dobi . . .“

Ravno tako pride tudi vsako spomlad ob budgetni debati gospod poslanec iz zelene Štajarske dežele ter pričenja svoje darove deliti. (Veselost na levi.) Kakor nikdo, tako tudi on ne more vsem vstreti. Cvetja menda nima, sadu pa še manj! (Veselost na desni.) Pač pa je nekaj tukaj, velik razloček namreč med napadi prejšnjih let, ki sicer tudi niso bili mirne vrste in letošnjimi. Ta razloček je tako velik, da sem ga obžalovaje opazil, vendar pa nisem samega sebe obžaloval.

S podtikanjem in razžaljenjem je razsiral okoli sebe (tako je! na desni), na ktero se ne more prav nič odgovoriti, pač pa, če opravični red visoke zbornice ne zadostuje, da bi ministre Nj. Veličanstva pred razžaljenjem branil, vzbuja čut nezaslužnega razžaljenja, kteremu se od te strani ni dal nikak povod, čut, pravim Vam, ki je tu notri, pa je iz spoštovanja pred visoko zbornico nečem imenovati. (Plosk na desni.) To se vé, da se je tistemu visokočislannemu gospodu potrebno zdelo opomniti, da govori „sine ira et studio“. „Sine ira“ — oprostite, tega ne verjamem, pač pa, da „sine studio“ vendar v tem smislu, da ni mnogo študije potreba za take napade. (Dobro! dobro! na desni.) Konečno je pa spoštovani gospod poslanec — da ne naštevam neslanih napadov — še vprašal: „Ali se je ministrom pamet zmedla ali pa meni.“ (Veselost na levi.)

Kar se tiče prvega dela vprašanja, Vas smem zagotoviti, da nihče izmed nas tudi najmanjšega sledu o kaki duševni bolezni ni zaslediti mogel (Veselost na desni.) ter, da bom skušal v svojih pojasnilih, kolikor mi bo ravno to mogoče, visoki zbornici dokazati, da si znam še pripraviti čisti pogled v tisto, kar je in v to, kar še le bo! Da bi pa drugi del preiskaval, nimam niti poklica niti veselja. (Dobro! dobro! veselost na desni.)

Poslednji gospod govornik v generalni debati res ni štedil z napadi in očitanjem vladi, ki na vse to kaže, da: najprej vlada ni prav nič storila; vsemu, kar se je v tem zasedanju dobrega zgodilo, dala je povod visokočislana opozicija, vrh tega je pa vlada prav veliko hudega učinila.

Da se niso napravile in izdelale postave, ki bi kaj pomena imele, to je trditev, ki se bo brez posebnih težav ovreči dala. Ne bom vseh našteval, predolgo bi trajalo, pač pa hočem omeniti le nekih, kakor so: vpeljava obrtniških nadzornikov, uravnava zastavljevališč, vpeljava poštnih hranilnic, postava o zavarovanji proti nezgodam, postava o komasaciji, ki je že dobila svojo veljavo; dalje Vas spominjam na postavo o pripuščeni k delu mladostnih pomagačev in na ono o podedovanji kmetijskih domov. Še veliko več bi jih lahko naštel; toda mislim, da ni potrebno visoki zbornici še enkrat vsega predočerati, kajti vsa častita gospôda držav-

nega zbora večine kakor manjšine imela je dovolj priložnosti pečati se z vladnimi predlogi. Omenjeni gospod ima popolnoma prav, če pravi: „Ta in ona postava se ni še zgotovila, te in one še nismo desegli“. Pred vsem moram v tem oziru pojasniti finančne postave.

Jaz sem, — če prav se morda nekje boče to pozabiti — jaz ga pa nimam vzroka pozabiti — jaz sem vravnavo zemljiščenega davka po dolgoletnih silno dragih poskusih dokončal; preosnova je bila dobra v teoriji, praktično pa ne dosti vredna. (Res je to! na desni.) Jaz sem vpeljal postavo, ki bo davkoplačevalca celih deset let varovala, da ga novi davek ne bo prehudo zadel, ter sem dolgo premisljeval, kako bi se dalo to najboljše izpeljati, da bi davkoplačevalca preveč ne bolelo, kteremu se po sklepu komisije davek poviša. Po tej postavi se na vsako leto tega desetletja davkoplačevalcem pripiše le za desetino povišana svota in ni res, da bi bil pri tej priložnosti Čehom dva milijona podaril, kakor mi je neki gospod poslanec to očitati izvolil. Centralni komisiji zdelo se je potrebno, ondi davek ponizati, kjer so ga skozi več let prevelikega plačevali v primeri z drugimi deželami. (Res je tako! na desni.) To pa se vendar v navadnem govorjenji ne imenuje darilo. Sploh pa o tem nečem dalje govoriti, stvar je dognana in prav zadovoljen bi bil, ako bi se vsak mojih predlogov s tako večino sprejel kakor se je ravno ta! (Dobro! na desni.)

Nekemu drugemu gospodu se je pri tej priložnosti potrebno zdelo, zopet reči na dan zveči, ki se bile že zdavnej poravnane, ker so bile brez pomena. Govoril je namreč o postopanju z uradniki; gospôda, to je moja reč, in imam na podlagi postave popolnoma pravico za to, ktere se bom tako dolgo držal, dokler bo najvišja oblast z mojimi predlogi zadovoljna.

Kar se pa tiče družih davčnih predlogov, finančni minister ne more nikdar s tem zadovoljen biti, kar je dobil, ako vedno povdarja, da še več potrebuje.

V tem smislu se popolnoma strinjam z vrlo čislanim gospodom poslancem, da nisem zadovoljen s tem, kar smo že dosegli, če tudi ne morem pozabiti, da je sedanja večina tudi postave o poslopinini, o carini, o petroleji dovolila.

Nikakor se toraj ne more reči, da se pod sedanjjo vlado ni še prav nič zgodilo. Ko bi ne imeli davčnih postav, ki so se pod mojim uradovanjem vpeljale, gospôde bi se čudili, koliko bi imeli deficita. (Res je! na desni.) Saj je že znana reč in jaz jo le vedno ponavljam, ne vém ali že v petič ali šestič: pri stroških človek ni nikdar tako natančen, kakor pa, ke dar ima dovoliti dohodke.

(Dalje prih.)

## Kako misli Lesseps o Sudanu?

V nekem pogovoru se je Lesseps tako-le izrazil o angleški ekspediciji v Sudan:

„Že večkrat sem opozarjal Angleže, da je ravno tisto: napravljati ekspedicijo v Sudan, ali pa poditi

vojake v smrt. Ne morem že več ponavljati vseh razgovorov, ktere sem imel z visokopostavljenimi osebami. Sudan se ne more upokoriti isto tako, kakor je bilo to v Egiptu, in vsi ti dogodki niso nič drugega nego naravna a pomnožena posledica naskoka na Aleksandrijo in vzetja Egipta.

Vesel sem pa tudi iz srca, da sem, gledé na slaba svoja sredstva, francosko vlado odvrnil od zaveze z Angleži. Rekel sem ministrom ob tej priliki: „Ne hodite v Egipt; jaz sam se vam ponudim, da branim kanal.“ In v resnici je prečudna resnica, da Egipt lahko napadeš, a podvreči si ga ne moreš, dasi so prebivalci njegovi jako miroljubni. Ljudstvo se ne more predelati, ker ženske tamošnje z Evropejci ne morejo imeti otrok, kar so že najbolj izvrstni zdravniki izrekli in potrdili.

Gledé Sudana se lahko vzame za primer, da je bila tudi stara Nubija, stara Etiopija ona dežela, ki je kakor neizmerno morje požrla vojne vseh, ki so jo hotli preobladati. Kambiz je sto tisoč ljudi pustil v puščavi in štel si je v srečo, da je v svojo državo dospel s peščico vojakov. Sin Mehemet-Ali-ja je bil s svojo vojno vred pokončan. S silo pridobiti si Sudan, je prazen sen. Najbolj mogoče pa je, da se dajo zakoni, da se vladajo ta surova, a nadarjena ljudstva, ki imajo vrh tega še junaško srčnost.

Že ako se hoče priti v Chartum, naj si že bo po tej ali onej cesti, mora se iti skozi pustinje, v kterih ni skoraj nič vode. Vsaka vojna, bodisi da prodira naprej, bodisi da se vrača, vedno lahko postane žrtva vojnih rodov v Nubiji, ki sovražniku blizo sto tisoč vojakov lahko v bran postavijo, kterim ni smrt nič mar, kajti, da se vrnejo v vas, ne da bi se masčevali nad smrtjo svojih tovarišev, bi jih žené pomorile.

Konečno pa, čem bolj se bojujejo proti Sudanu, tem manj je rešitev (tega vprašanja) mogoča. Lahko bi bilo to storiti pred dvema letoma. Danes je težko, ker je sovražstvo teh fanatičnih vojakov preveč razvneto.“

K temu pristavimo še po „L'Eco“, kako popisuje „Pall Mall Gazette“ vojno, ki služi pod praporom krivega preroka:

Mahdijeva vojna je vzlasti v tem krepka, ker je sestavljena iz raznolikih sil, ki posamezno z vspehom lahko tekmujejo s posamičnimi vojnimi oddelki evropskimi. Vzlasti so ondi Sudanci, Arabci in Tuarek-rodovi.

Prvi so od vratú do pasú zaviti v belo bombažovo tvarino, ki je vsa umazana od prahu in krvi zmagancev; črne roke in noge se svetijo kakor udje starih borilcev, ki so jih mazali z oljem. Orožje imajo ti divji barbari, ti Mahdijevi sanjači tako-le: ščit iz bivolove kože, sulico ali pa lok in pušice; bodalca vtaknena v nosorogov rog in jeklena orožja pritrjena ob roki.

Nadalje je pešstvo v egiptovski vojni obleki, ki se razlikuje od evropske in od oboroženja Remingtonovega. Takovih pušk je dobil Mahdi v svojo oblast 25 tisoč z mnogimi municijami in s kovinskimi patroni vred, ki so bile v trdnjavah, ki jih je preobladal samo ob Nilu, kolikor je zemlje med reko in med morjem v Nubiji.

z njo k pravemu domoljubju, da naj vstanejo vedno značajne Slovenke! Žalibog, da je nimam pri rokah, ker je le še v rokopisu. Začenja se nek z besedami:

„Jaz nisem Talijanka,  
Pa tudi ne bom,  
Sem vérla Slovenka  
Jaz ljubim moj dom“ itd.

Ko se je nedavno ta pesnica deklamovala in potem pela v K. na čitalniškem odru, je bil po naključju tudi isti domoljubni ljudski pesnik sam navzoč; bil je nek pri tisti tako ginjen, da so kapale goste solzice raz obraza tega poštenjaka! Tako čuti pravi poštenjak ból svojega gmotno in duševno zatiranega naroda. — Na 133. i. dr. straneh govori pisatelj zopet o jeziku. Pripoveduje v sporočilu, ktero je razglasil vitez Massone, oskrbnik ali kr. šolski deželni nadzornik: „Ljudsko podučevanje v Videmski pokrajini v šolskem letu 1882—83“, ter med tem ko govori sploh lepo in obširno v ljudskem šolstvu, se znebi ter odkriža v oziru podučnega jezika v sporočilu z malo besedami:

„Med 36.646 prebivalci le 15 občin, raztresenih med julskimi planinami, še govori slovenski jezik, kteri, kakor že vé vsakdo, nima ničesa opraviti, to je, ni nič podoben italijanskemu, kteri pa zaradi vspeha v šolah in gibajoče se trgovine, bode kmalo zginil,

kakor se dozdeva, akoravno se tisti v nekterih kotih še trdovratno vzdržuje, in se ima kakor za zasebno očetovo dedščino.“

Ta sodba, ki je najnovejša in uradna, obsega toliko drugih enakih, ktere bi bil lahko navedel, ter sklepa se iz tega v možnosti, da zgine, če tudi počasi, slovenski jezik iz Italije, — pa med črtami, da je potrebno, da naj le zgine!

„Pa niti je mogoče, niti potrebno, da se to vresniči. Ni mogoče, da bi kar tako zginila slovenščina, ker dobiva tista vedno svojo hrano za njeno obrambo brž onstran meje, (t. j. pri Goriških Slovencih), toraj bolj logično bi bilo, ako sicer mogoče, da bi zginila v ta prijetni smoter popred velika Slavija!“

Ravno tako ni to tudi potrebno, ker slovenščina v tej pokrajini ni prav nič nevarna italijanščini.

In zares, ona ni bila nevarna v preteklem času, kar dokazuje zvestoba slovenska, vedno stanovitna, vkljub temu, da je odtrgana od plemena, jezika in ozemlja ostalih Slovencev onstran meje. Lepo dokazuje to tudi nadalje. Tudi v bodočnosti ne bode nevarna, kajti neomejeno pripoznanje in dosledna prosto dana raba tega jezika bode najboljše sredstvo proti praznim vseslovanskim naporom: „Similia similibus curantur“. (Kak strah pred panslavizmom!)

Pa ako bi se vkljub temu prikazali skrivni napori od zvnaj, mi bomo opominjali naše Slovence: da ime Slovenec ni pomenilo vselej „slavo“ ali „zmago“; (pač smešno, in še bolj smešno, da predrzno jim bodo očitali nadalje), „da so bili v prvem začetku njih pradedje podvrženi Obrom v Panoniji, da ke dar so hotli oni kakor napadniki posesti Friulsko raván, so bili oni večkrat premagani po Longobardih in omejeni zopet v hribovje; da so v tem bili le „gostje“; da se potem in čez 1000 let enači njih zgodovina z ono Italije, in da od lé-tè same imajo oni tisto malo malo izobraženja (od kod tudi?) in neodvisnosti, (?) in on (pisatelj) ne dvomi, da bode vlada zmiraj boljše z njimi ravnala, ker si ona dá dopovedati zla, ktere jih tarejo, in si dá nasvetovati pomočke, da se jim pomaga in za-nje skrbi!“

Toraj naj živi slovenščina poleg italijanščine, pa na tak način, da ostane slednja vedno uradni jezik tudi za beneške Slovence, slovenščina pa naj ostane njih zasebna dedščina. (Kako milostljivo!?) Tako umeva on ravnopravnost! Kaj bi rekli k takošni jezikovi ravnopravnosti Italijani v Dalmaciji, kterih se šteje blizo enako, kakor beneških Slovencev, ako bi jim hrvaška večina tako pičlo delila ravnopravnost?

(Konec prih.)



Arabei in Tuarek tvorijo konjištvo. Prvi jezdarijo na velblodih in nosijo pred sedlom dolg karabinec. Sablje njihove se od daleč svetijo. Drugi, visoki in ravni ljudje, imajo sedé na svojih meharih (to so največji in najdrznejši dromedarji) obraz zakrit z nekakim zastorom, ki od malega turbana v dveh straneh pada preko nosa, tako, da se ne vidi drugzega raz njihovega obraza, kakor jezno in iskreče se okó. Oboroženi so z dolgimi in širokimi sabljami, ki jih delajo v Solingen-u na Nemškem; ob dromedarjevem truplu imajo pritrjene sulice, jeklena orožja, bodalca itd. Ob desnem ramenu pa imajo bodisi zarad lepšega bodisi za obrambo težak železen naročnik.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 7. marca.

### Notranje dežele.

V državnem zboru sta 4. marca dva zagrizena sovražnika Slovanov hudo lagala zopet čez Slovence oziroma sta svetu medveda natvesti hotla, kako silno da se Nemci v Ljubljani zatirajo, da jim niti jedne **nemške šole** ne privošimo. Oglasil se je na to nesramno laž poslanec dr. Vošnjak rekoč, da mora kot član kranjskega deželnega šolskega sveta tako besedičevanje očitno zavračati, kot neresnično. Dr. Vošnjak pravi: V Ljubljani nimamo družih kakor utrakvističnih, t. j. nemško-slovenskih šol in niti jedne čisto slovenske. V teh šolah se vsi nemški otroci od trenutka prvega koraka pa do svojega izstopa edino le v nemščini podučujejo. Nihče jih ne sili, da bi se morali tudi v slovenščini uriti, pač pak je 1700 slovenskih otrok primoranih si z nemščino kot zapovedanim predmetom, takoj od začetka v prvem letu glavo ubijati, pozneje se jim pa še celo nekteri predmeti v nemščini razlagajo. Mestna občina Ljubljanska je toraj lansko leto sklenila, za slovenske otroke slovenski poduk vpeljati; v ravno tisti seji sklenila je pa tudi napraviti za nemške otroke nemške šole, če se jih postavno število oglasi in se jih vsaj 40 vpiše. Vlada pa s tem ni bila zadovoljna in je določila, da mora Ljubljansko mesto dve nemški štirirazrednici ustanoviti, naj se otroci za vstop oglasijo ali ne! Ob enem je vničila sklep občinskega zastopa gledé vpeljave slovenskega jezika in vse je pri starem ostalo, tako da so še dandanes vse šole po Ljubljani utrakvistične. Čisto neresnična je toraj trditve, da se nemški otroci, kolikor jih je ravno, silijo k poduku v slovenščini. — Plener je dalje povdarjal, da je bila Ljubljana še pred malo leti nemško mesto in se je še le pod to vlado poslovenila. Če bi bil gospod poslanec rezultate ljudskega štetja od leta 1879 v roko vzel, ter ondi nekoliko pogledal, bi bil videl, da se je od 24.000 prebivalcev, ki jih je Ljubljana leta 1879 imela, 18.500 pripoznalo k slovenskemu in le 5.500 k nemškemu jeziku, in vendar tedaj sedanja vlada ni še prav nobenega vpliva v naši deželi imela. V Ljubljani je bilo že tedaj  $\frac{3}{4}$  slovenskega in le  $\frac{1}{4}$  nemškega prebivalstva. Iz tega se vidi, koliko je na Plenerjevi trditvi resnice, da bi bila vlada že leta 1879 iz nemške Ljubljane slovensko napravila. Taki le so toraj Nemci! Vse pokvarijo in preobrnejo, samo če jim potem na svojo stran kaže!

Občudovanja vredni so **Moravski Nemci**. V svoji brezobzirnosti svojih slovenskih sorojakov navadno ne poznajo in jim je geslo, da je Moravska ali le nemška ali pa biti ne more. Da to ni drugzega nego nemška nesramnost, nemška brezbriznost, kažejo nam volilne dobe, pri katerih Nemci navadno svojo oholost popusté in se začno Slovanom dobrikati. Da, za časa volitev je tem „značajnim“ gospodom vse dobro in ne delajo razločka niti med narodnostjo, niti med vero. Kdor jim hoče oddati svoj glas, vsak jim je dobro došel, ne gledé na to ali je Čeh ali Nemeč, protestant, katolik ali žid! Prav posebno so se pa še na žide jeli ozirati, katerih je po čehoslovanskih krajih mnogo in tudi Moravska ni ravno brez njih. Jeli so jih tlačiti v razne odbore, preskrbovali so jih s častnimi mesti, le da bi si zagotovili njihove glasove ob bodočih volitvah. Posebno okoli Olomuca se vse, kar na nemška ušesa sliši, neznansko židom dobrika, da bi jim pomagali do tolikanj zaželjene večine v ondašnji trgovinski zbornici. Da bi več kmetskih obrtnikov in kramarjev, katerim politične razmere niso tolikanj znane, kakor meščanom, v tem oziru bolje podučeni, na svoje limance vjeli, nabili so po vseh voglih volilne oklice v češčini ter jih podpisali: „ústřední komité Olomoucky“, pač pa so velemedro opustili pristaviti, da je to liberalni ustavoverni nemški komité, ki hoče gimpeljne v čeških logih na svoje limance loviti. Nadjamo se, da bodo češki bratje storili svojo časninarsko dolžnost in bodo ljudi opozorili na to, kako in koga naj volijo, da se ne bodo posedli na nemčurske limance.

Novi **vrhovni mestni glavar Budapeštanski**, Ivan Török, nastopil je svojo službo. Pri tej priložnosti zbral je vse podrejene uradnike okoli sebe, kjer jim je dve besedi, važni in pomen-

ljivi na srce položil: „Delavnost“ in „čast“ imenujete se tisti dve besedi, katerih ste pod dosedanjim mestnim glavarjem Taiszom zastoj iskali; tudi Diogenes bi bil zastoj prižgal svojo svetilnico iskaje jih. Tembolj ste se pa šopirili na Budapeštanskem magistratu podkupljivost in lenoba, ki ste na podrejeno služabništvo in redarstvo toliko vplivali, da so pred poslednjimi prebivalci glavnega mesta večji strah imeli, kakor pa pred lopovi samimi. Tako daleč je že prišlo, da so roparji in tatje redarjem poprej naznanili, kam se mislijo ta večer obrniti, da ni bilo redarjev tje kaj in so roparji svoj posel tem laglje opravljali. Se vé, da so redarji za to prijaznost navadno polovico naropanega blaga dobili in si tako slabo gmotno stanje, kolikor je bilo mogoče, po malem zboljševali. Töröku je bilo to tudi že davno znano in se mu je zato pred vsem drugim potrebno zdelo uradnike na svojo dolžnost, na „delavnost in čast“ opozoriti. Če se bodo tega držali, bode jih z veseljem v vsem dobrem podpiral; gorje pa jim je zažugal, kedar bi jim prišel na sled pri nepoštenosti in zlorabi uradne oblasti. Prebivalstvu se je Török tako prikupil, da se ves Budapest po pravici boljših časov nadja.

### Vnanje države.

Ko je bil onega leta **cesarjevič Rudolf** potujoč po sveti deželi obiskal Jeruzalem, so ga prebivalci Damaska, ki so o mogočni avstrijski državi in o dobromili njeni vladarski družini že mnogo praviti slišali, na vso moč viditi želeli. Da bi ga bili dostojno in slovesno sprejeli, sestavil se je bil slavnostni odbor in že so bila tudi dragocena darila pripravljena zanj. Cesarjevič Rudolf pa jim je naznanil, da nima priložnosti sedaj tje kaj hoditi, pač pa se smejo zanašati, da jih bo pozneje zopet obiskal in če le mogoče s svojo soprogo. Sedaj je prestolonaslednik svojo besedo rešil. V torek dospela sta v Beirut, od koder sta se peljala v Damask. Rudolf je drugi avstrijski nadvojvoda, katerega je gostoljubni Damask v svoji sredi imel. Pred njim je bil ondi okoli leta 1860 njegov stric najvojvoda Ferdinand Maks, ki je svoje življenje na tako žalosten način v Meksiki sklenil.

**Braunschweig** in njegovo dedno vprašanje je po dolgem molku zopet na površje prišlo in na Nemškem trdijo, da so se celó na Dunajskem dvoru z njim pečati jeli in je cesarju Frane Jožefu posebno pri srci. Kakor je stvar sedaj, ima največ upanja vojvoda Cumberlandski, ker sta kralj Viljem in knez Bismark po dolgem premišljevanji vendar-le do prepričanja prišla, da vojvoda Cumberlandski nikakor ni tako nevaren, kakor se jima je na prvi pogled zdel. Od druge strani je pa tudi angleška kraljica ves svoj vpliv porabila, da je Cumberlandovo pravo podpirala. Če je res, kar se govori, je vsa zadeva menda že določena.

Na **Angleškem** je kraljica zapovedala, kakor smo že poročali, vse ondi po garnizijah bivajoče polke vojaški preiskati. Ta preiskava je neki dokazala, da so vsi polki brez razločka orožja zdravi in za vojsko popolno ugodni. Kaj da se bo sedaj s tistimi zgodilo ni še natanko določeno, kajti nekteri trdijo, da pojdejo v vročo Afriko, drugi zopet, da jih bo vlada poslala v nezdruvo Indijo, od koder misli ondašnje polke v rudeče morje in Sudan poslati. Škoda, da so se Angleži tega tako pozno spomnili. Le pol leta poprej naj bi se je bili domislili, pa bi bil Gordon še dan danes živ in v Afriki bi bilo najbrž marsikaj drugače, kakor je sedaj. Kaj jim sedaj pomaga v Suakimu veliko vojsko vkup spraviti, ki zavoljo silne vročine (46° R.), ki je sedaj po onih krajih in bo še vedno večja, ne bo mogla dalje, ter bo morala tudi pozneje, kedar deževne vreme nastopi, delo zopet ondi pričeti, kjer ga je Gordon lausko leto že skoraj dovršil in biga tndi bil, če bi bil več vojakov imel.

**Mahdiju** se obeta pomoč iz Amerike. Kakor znano, živi ondi jako veliko pregnanih Ircev, kateri deloma doma niso več živeti zamogli, deloma so pa zarad upora, umora in družih agrarnih hudodelstev bežati morali. Vsi so šli v Ameriko, kjer jih angleška jeza ni več dosegati mogla. Le-ti Irce se hočejo za krivice, ki so jih sami od Angležev prestali ali pa ki so jih njihovi bratje prestajati morali, nad Angleži grozno maščevati: Mahdiju hočejo iti na pomoč. 200 mož spravili bodo skupaj v severni Ameriki, kateri se bodo skupni armadi pridružili, ki iz Amerike v Afriko Mahdiju na pomoč odrine. Štiri mesta, New-Jork, Filadelfija, Buffalo in Boston zložila bodo vsako po 15.000 dolarjev za podporo teh vojakov. Oborožili jih bodo s sabljami in puškami, poglavitno orožje in ob enem najstrašnejše jim bo pa grozni dinamit. Sedaj je jasno, zakaj da so se fenirji po Ameriki družili v kompanije in po vojaški vadili. Pa tudi v prvotni svoji domovini ne mislijo še mirovati; pravijo, da takoj, kakor hitro bi Angleži svoje vojake iz Irske odmaknili, napravili bi fenirji ondi prevrat po celi deželi. Tudi za London imajo že zdelan načrt, po katerem mislijo po raznih krajih dinamit polagati. Prvokrat bo toraj v Sudanu dinamit svojo strahovito moč v vojski razodeval.

**Afgansko vprašanje** med Angleži in Rusi vedno oistreje postaja. Kolikor več si Rusi prizadevajo, da bi Angleže o svoji miroželjnosti prepričali, tem oistreje pišejo angleške novine proti Rusom. „Times“ pravi, če bi se Rusija trimoglavila svojo dosedanj položaj v Afganistanu obdržati, si bo s tem

neizgobino nakopala sovraštvo Angležev na glavo. Če bi se pa podstopila še celó naprej iti, ji je pa vojska z Angleži in Afganci prodirati. Že v malo dneh bomo vedeli, ali bo vojska ali mir. Angleška se med tem pripravlja na obrambo svojih pravic. Morda „Times“ s tem spravlja v zvezo zdravniški pregled angleških vojakov, ki so v Indijo namenjeni. Iz Indije pravijo, da jih bodo porinili proti Heratu in Kabdulu če bo treba. Rusi sicer vedno trdijo, da tega ne bo treba, ker jih nikakor ni misel dalje kakor do Afganistana siliti. Kdo vé, če vsi resnico govoré?

## Izvirni dopisi.

**Iz Trsta, 6. marca.** Pri nas je vedno kaj novega, kar pri tolikanj raznovrstnem prebivalstvu in njegovem mišljenji ni prav nič čudnega. Če vse miruje, če tudi o „irredenti“ ni nič več slišati, misli si človek, no, sedaj si bomo oddahnili ter se bomo lahko z drugimi novostmi zabavali. Toda s tem ni tako. Novice in dogodki pri nas drug drugemu roko podajajo. Če drugzega ni, pa kakega iz morja potegnejo, kjer si je iskal, česar si je želel, konec življenja. Da, da, življenje, to je v Trstu jako lepo, pa tudi jako težavno, na kakoršno ravno naletiš. Tako n. pr. imajo ravnatelji in upravitelji pri avstro-ogerskem Lloydju jako krasno in zavida vredno življenje, kurjači, ti ubogi trpini pa, ki z žulji svojih rok parnike gonijo in ravnateljem rumene cekine služijo, so pa veseli, če jim makaronov in trpkega Dalmatinca ne manjka. Zato se jih je pa lepo število na 3. t. m. zbralo, izmed katerih se je dvignila deputacija k Lloydovemu ravnateljstvu, kjer je odločno besedo izrekla, da bo 400 kurjačev svoje vroče delo vstavilo, če jim upravništvo Lloydovo ne bo odmah povišalo plače, in zboljšalo hrane. Kedar se pa vozijo na inostranskih progah po Grškem, Turškem, v Afriko ali Indijo, za tiste pota naj se jim plača v zlatu odšteje. Štiriindvajset ur ima ravnateljstvo časa, v katerem naj se odloči kako in kaj. Ravnateljstvo je reklo, da ne more, kurjači so pa delo vstavili; razdelili so se po luki, kjer so pazili na dohajajoče parnike, da so tudi na tistih kurjače pregovorili, naj delo opusté. Kaj bodo s tem dosegli, kdo vé; ravnateljstvo je takoj na c. kr. vojno ministerstvo brzojavilo, da naj bi mu za čas kujanja prepustilo 150 kurjačev c. kr. mornarice; po drugih 150 brzojavilo je pa ravnateljstvo na lastno agencijo v Carigrad, da naj mu turških kurjačev pošlje. Kako dolgo se bo kujanje vleklo, in kdo bo prijenjal, to ste dve vprašanji, ki ste danes tukaj na površji. Če si pa ne bodo kurjači morda le sami sebi škodovali in bo eden ali drugi iz službe odletel, kjer bi bil še lahko ostal, ko bi ne bil poslušal brezvestnih hujskačev, kakoršnih se pri enakih podjetjih nikjer ne manjka.

## Domače novice.

### Volilce za trgovinsko in obrtno zbornico v Ljubljani

opozarjamo še enkrat, da narodni volilni odbor priporoča, da naj volijo za člane zbornice:

a) Trgovci, kateri dobé **rudeče** glasovnice, te-le gospode:

1. Franc Hren, grajščak, trgovec v Ljubljani;
2. Josip Kušar, predsednik zbornice in trgovec v Ljubljani;
3. Mihael Pakič, trgovec v Ljubljani;
4. Janez Perdan, trgovec v Ljubljani;
5. Vaso Petričič, podžupan in trgovec v Ljubljani;
6. Franc Souvan, trgovec v Ljubljani.

b) Trgovci, kateri dobé **višnjeve** glasovnice, te-le gospode:

1. Blaž Mohar, župan in trgovec v Škofjiloki;
2. Franc Omersa, trgovec v Kranji;
3. Tomaž Pavšler, trgovec v Kranji;
4. Josip Ribič, trgovec v Ljubljani;

c) Obrtniki, kateri dobé **bele** glasovnice, te-le gospode:

1. Oroslov Dolenc, svečar v Ljubljani;
2. Janez Dovgan, mizar v Ljubljani;
3. Janez Horak, podpredsednik zbornice v Ljubljani;
4. Alojzij Jenko, načelnik zadruge pekov v Ljubljani;
5. Janko Kersnik, grajščak in lastnik mlina in žage na Brodu;



6. **Anton Klein**, predsednik obrtnega društva v Ljubljani;
7. **Franc Kolman**, trgovec in steklar v Ljubljani;
8. **Dr. Josip Foklukar**, državni poslanec in solastnik tiskarne v Ljubljani;
9. **Filip Zupančič**, stavbeni mojster v Ljubljani;
10. **Jernej Žitnik**, hišni posestnik in čevljarški mojster v Ljubljani.

Vsak volilec, kateri voli pismeno, naj pazi na to, da bode vpisal v glasovnico priporočene gospode in poslal potem podpisano glasovnico na c. kr. okrajno glavarstvo tistega kraja, kjer ima trgovino ali obrtnijo, vsaj do 12. marca 1885.

Ljubljanski volilci pa pošljejo napisane in podpisane glasovnice z izkaznicami, zadnji čas do 12. marca 1885 mestnemu magistratu.

Oni volilci pa, kateri bi hoteli ustno voliti ali osebno oddati napisane glasovnice, pa morajo to 16. marca 1885 od 9. ure dopoldne do 5. ure popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani storiti.

Za ženske voli le opravitelj njih trgovine ali obrtnije, tedaj so le one glasovnice žensk veljavne, ktere so podpisane od opravitelja ne pa od ženske, ktera ima trgovino ali obrt.

Glasovnice se smejo odprte ali zapečatenene oddajati ali odpošiljati. Na zapečatenih pa mora biti zapisano volilčevo ime.

(Večen spomin) postavila si bo slovenska Ljubljana po svojih nemških velikošolcih študovajočih na Dunaji in v Gradcu. V „Gr. Tagespošti“ beremo o neki dijaški slavnosti v poslednjem mestu. Vstanovila se je namreč akademična „Ortsgruppe des Deutschen Schulvereines“. Slovesnosti predsednik je bil Ljubljčan, velikošolec A. Hauffen, ravno tisti, kteremu je lansko leto na Dunaji pri Grimovi slavnosti nemško navdušenje tako „sapo zaprlo“, da ni mogel drugzega spregovoriti, kakor, da jim prinaša „den deutschesten Gruss aus Laibach“. Drug odbornik, nek Fellner je povdarjal solidarnost nemškega naroda ter je z vzvišeno besedo, ki bi bila vsakemu pridigarju na čast, napil s povzdignjeno kupo iskreno zdravico možu na čast, ki je nemški narod iz mlakužne lenobe dvignil do sedanje samozvesti, na čast nemškemu Bismarku, na kar se je vsa navzoča družina, obstoječa iz Graškega župana dr. Kienzel-na, kterega je cesar potrdil, več profesorjev in suplentov, kateri so v cesarski službi in nekaj žensk, vstala in navdušeno na Bismarkovo zdravje trkala. Dolgo, dolgo so si potem še napijali, a niti jednemu ni prišlo na misel, da bi se bil vsaj z eno besedo domislil cesarja Franca Jožefa ali kogar si bodi izmed cesarske rodovine. Taka je naša mladina, ki se imenuje nemško-liberalna. Ljubljana, patent si smeš na-njo vzeti!

(Pred porotniki) obsojen je bil včeraj Janez Kokelj zarad hudodelstva vdeležbe pri ponarejenem denarju na 10 mesecev hude ječe.

(Imenovanje.) Novomeščan g. Ludovik Jošt, absolviran jurist, postal je konceptni praktikant z adjutom pri c. kr. poštne ravnateljstvu v Trstu.

(Odkrij se, kadar zvon.) Na to je bil opomnjen včeraj nek mladeneč gosposke vrste, ki je korakal zvečer ob šestih čez mesarski most. Šenklaški zvon je opomnil vernike, da je treba moliti, a naš gospodič se za to ni zmenil ter s smodko v ustih moško korakal naprej. Veter pa je bil hud, in ko je gospodič na sredi motu — kar puh! in klobuka ni več na glavi, ampak preselil se je leté v motne valove Ljubljaničice (ter ž njimi vred zadovoljno in polagoma plaval doli proti Savi, ne zmenivši se za žalujoče oči svojega gospodarja. In mislite, da je nesrečneža kdo obžaloval? Ne eden, čeravno jih je bilo na mostu mnogo. Eden je celo rekel: „Prav je imel veter, da je gospodiča odkril. Če bi bil odkril se sam, ko je zaslišal zvon, bi mu veter ne bil mogel odnesti klobuka v vodo, ker bi ga bil v rokah držal.“ Drugi so prikimali, gospodič pa je korakal prav naglo naprej — odkrit, čeravno je šenklaški zvon že davno vtihnil.

(Na deželni kmetijski šoli slovenskega oddelka v Gorici) se odda okolo 1000 visokih debelih jabolk raznih jesenskih in zimskih vrst po 10 kr. drevesec, ki je gotovo tako nizka cena, da si tudi mali posestnik lahko omisli nekoliko drevesec. Posebno opozarjamo naše hribovske deželane, naj posnemajo občino Trnovo, ktera je kupila 320 jabolk in orehov

in sicer največ na prigovarjanje za splošni napredek v kmetijstvu vnetega gosp. vikarja Valentinčiča.

(„Soča.“)

(Kujanje Lloydovih kurjačev) je pri kraji, kakor „Tr. Tagblatt“ poroča. Obče spoštovanemu vodju Lloydovega arsenala vitezu pl. Petke se je posrečilo, kurjače pogovoriti in se je nadjati, da se bo na obeh straneh zadeva ugodna rešila. Resnica je, da so bili kurjači po brezvestnih ljudeh do „štrajka“ zapeljani.

## Telegrami.

**Olomuc**, 7. marca. Sinoči ob 1/2 2 vžgali so se v grofa Lariša rovu Karvinskem plinovi, ki so 123 rudokopov pomorili. Če so vsi mrtvi, se ne vé. Rudarski sovětnik Tuskanj odpeljal se je v Karvin. Večina teh nesrečnikov je menda zgorela, deloma se podušila. Do večera vžveklili so 47 mrličev. Na podlagi neke druge objave rešilo se je pet ljudi, ki so vsi očetje. Izvlaka mrličev je težavna, ker se gora vedno vsipa in bo 14 dni trajalo, preden bodo vse dobili. Plini so se vžgali 160 metrov globoko vsled ne previdnosti, ker so razstrelili skalo na mestu, ki je bil s plini napolnjen.

**London**, 7. marca. V zgornji zbornici je Granville pobijal Bismarkovo očitjanje v nemškem državnem zboru, češ, da so se Angleži zaupanja nevredni skazali, in je obljubil vse svoje moči na to zastaviti, da se bo z Nemčijo, kolikor se bo le dalo, napravila miroljubna politika.

## Poziv.

Nekaj častiteljev č. g. Simona Gregorčiča, ki ne odobravajo sicer njegovih napak (kakoršne se lahko primerijo vsakemu zemljanu), pa tudi nikakor ne prezirajo izvrstne lepote njegovih poezij, ki se pa ne morejo vdeleževati v postnem času (zlasti na večer ne) slavnostne pojedine, pa vendar želijo njemu na čast kaj storiti; so sklenili dotično svoto darovati za dijaško kuhinjo v podporo revnim, pa poštenim dijakom. Želijo prav iskreno, da bi se dijaki pridno učili, krščansko obnašali in vzgojevali za vse pravo, dobro in lepo, ter postali enkrat ponos domovini z marljivim delovanjem za vero, dom in cesarja.

Kdor je naših misel, naj pošlje 1 gold. 50 kr. (določeno svoto za pojedino, toraj tudi mi ne moremo dobrega — da boljšega dela ceneje dajati), ali vredništvu „Slovenca“, ki bode darove na pravo mesto zvesto odrajtalo, ali pa znabiti dotičnemu denarstvenemu ministru naravnost. Če pa kdo premore ali hoče v ta dober namen več storiti, slobodno mu, svest si sme biti enkrat večega plačila.

Več častiteljev.

## Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

7. marca.

|                                           |               |
|-------------------------------------------|---------------|
| Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka) | 83 gl. 65 kr. |
| Sreberna 5% „ 100 „ (s 16% davka)         | 84 „ 10 „     |
| 4% avstr. zlata renta, davka prosta       | 109 „ 20 „    |
| Papirna renta, davka prosta               | 99 „ 15 „     |
| Akcije avstr.-ogerske banke               | 869 „ — „     |
| Kreditne akcije                           | 303 „ 75 „    |
| London                                    | 124 „ 25 „    |
| Srebro                                    | — „ — „       |
| Ces. cekini                               | 5 „ 80 „      |
| Francoski napoleond.                      | 9 „ 79 „      |
| Nemške marke                              | 60 „ 45 „     |

## Tužci.

5. marca.

Pri **Maliči**: Weiss in Holzer, trgovca, z Dunaja. — Mosehek, zasebnica, iz Grada. — Dr. Herman Kraska, c. k. okr. zdravnik, iz Celovca. — Vitez Gutmannsthal, zasebnik, iz Trsta. — J. J. Mayer, tovarniški ravnatelj, iz Ljubljane.

Pri **Stonu**: F. Engels, trgovec, z Dunaja. — Josip Heller, zdravnik, iz Simmeringa. — J. Filipovič, samostanski prednik, iz Bukovine. — S. Ključek, lekarnar, iz Metlike.

Pri **Tavčarji**: Andr. pl. Babolinsky, zasebnik, iz Prage. — Lilinger, grajščak, iz Glandorfa.

Pri **Bavarskem dvoru**: Anselm Muri, trg. z lesom, iz Jezera. — Janez Kobelšek, trgovec, iz Kamnika.

Pri **Južnem kolodvoru**: Ignacij Pollak, literat, z Dunaja. — Magdalena Stiene, zasebnica, z Dunaja. — Rozalija Mantoni, zasebnica, iz Pontafela. — Franc Lorenz, živ. kupec.

Pri **Virantu**: Al. Ravnikar, c. k. auskultant, z Vrhnike. — Janez Poš, iz Žužemberka.

Pri **Avstrijskem caru**: Janez Schiffrer, c. k. uradnik, s soprogo, iz Vel. Lašič.

Na neko privatno šolo se sprejme (3)

## izprašana učiteljica,

ki je zmožna poučevati v slovenskem in nemškem jeziku. Kje pove vredništvo „Slovenca“.

## V J. BLAZNIKOV TISKARNI

v Ljubljani

na Bregu štev. 12

je ravnokar na svitlo prišla knjiga:

## Živinozdravništvo.

Spisal dr. Simon Strupl.

Drugi pomnoženi natis, 32<sup>1</sup>/<sub>2</sub> pol, mehko vezana 1 gl. 80 kr.; v platno 2 gl. 5 kr.; v usnji vezana 2 gl. 20 kr. Za pošiljatev po pošti 10 kr. več.

V isti zalogi se dobiva od vseh časnikov pohvaljena in priporočena knjiga:

## Molitvenik za dijake.

Cena: vezana z marm. obrezkom 90 kr., z zlatim obrezkom 1 gl., z zlatim obrezkom in v usnji vezana 1 gl. 15 kr.

Ta knjiga se priporoča zlasti dijakom prvih gimnazijalnih razredov, ker je v slovenskem in zvrh latinskem prevodu pisana. Ta jako lepa molitvena knjiga bi se ne smela pogrešati pri nobenem dijaku.

## Karol Ahčin-ova vdova

(1) v Ljubljani,

Francovo nabrežje (za vodo) štev. 13,

se zahvaljuje za dosedanje njenemu ranjencu možu in nji skazano obilno zaupanje in priporoča se častitemu p. n. občinstvu za vsakovrstna

## ključarska dela,

izdelovanje vsake baže pohišnega, gospodarskega in drugzega železnega orodja, ključavnic, zapahov, okovov itd. Posebno priporoča pa svojo obširno zalogo **štedilnih ognjišč** vsake velikosti, ki se po želji z vso opravo vred v hišah postavljajo in razpošiljajo.

Vnanja naročila se najtočneje in najurjeje izvršujejo. Tudi prevzema napravo **hišnih telegrafov** v vsaki dolgoti in z vso opravo vred, s čemur je dobro založena.

➡ Vse to po najnižjih cenah! ➡

Podpisani priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu svojo

z a l o g o

## bruseljskih klobukov

in družih stvari, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode,

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah po 2 gl. 20 kr.; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, rujava ali črne, dobro blago, po 1 gl. 80 kr., boljše baže po 2 gl. 20 kr.; **svilnate cilindre**, najfinjša roba in najlepši izdelek, po 4 gl. 50 kr.; **klobuke za dečke** po 1 gl. do 1 gl. 50 kr.; dalje

**srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike, kravate**

i. t. d.

Z odličnim spoštovanjem (1)

**Ivan Soklič**

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

➡ Naročila s poštnim povzetjem se točno izvršujejo. ➡

## Zobozdravnik

## Schweiger

z Dunaja

pri „Maliči“ II. nadstropje štev. 23 in 24 ordinira vsak dan od 9. do 1. ure in od 2. do 5. ure popoldne.

## Čisto nov način

pripravljanja umetnih zob in zob za sesanje brez prožil (perés), po katerem jih vstavljam

po običaji dr. Henry-jevem iz Amerike.

Vse zobovje je za las pravemu podobno, se prav izvrstno obdrži in je priprava njegova edino le meni znana, ker sva več let skupaj ljudem v tej stroki pomagala. (3)